

Невѣстинъ камъкъ

Тренътъ хвърчеше край Струма. По прозорците на вагоните се бѣха натрупали пътници; дѣцата бѣха проврѣли главички и зѣпнали навънъ като лѣстовички изъ гнѣзденца.

Единъ завой, още единъ; оствъръ писъкъ на машината продра околността, и ние хлътнахме въ котловината. Прѣдъ насъ изпѣкнаха, като по чудо, голи, зѣбести канари. А току насрѣща ни, до рѣката, се изпрѣчи отвѣсна гола канара, висока повече отъ двадесетъ метра и дѣлга повече отъ петдесетъ. На дѣсния ѝ край стърчеше като паметникъ сѫщински вкамененъ човѣкъ....

— А-а-а, — се разнесоха весели вѣзклищания отъ вси страни.

— Ехъ, дѣца, ако можеше да говори тая канара и ви разкажеше всичко, що знае тя, вие бихте онѣмѣли както нея, а не бихте се тѣй радвали, — рече единъ старецъ, който седѣше въ жгъла на нашия вагонъ.

Всички мѣтъкнахме и вперихме очи въпросително къмъ него. Нѣколцина го помолиха да разкаже що знае за канарата.

Старецътъ се позамисли, наведе глава, въздъхна и започна:

— Отдавна било това, отдавна, още въ турско врѣме. Въ срѣшното село, което се гуши, хе-е тамъ, до горичката, израсла гиздава, напета дѣвойка. Цѣвтѣла Аглика — тѣй я казвали — и расла като роза въ градинка. Всички момци отъ селото, па и отъ околните села, луди лудѣели по нея.

Въ друго едно село, тамъ задъ байря, имало богатъ турчинъ — чифликчия. Богатъ и имотенъ билъ той, ала — човѣкъ безъ сърце. Много пакости билъ сторилъ, много майки разплакалъ.

Видѣлъ той Аглика и рѣшилъ да я потурчи силомъ. Надигналъ се съ отборъ турци татари, та въ селото на Аглика, да я граби. Скочило като единъ човѣкъ селото и съ колове и камъни прогонило турцитѣ.